

TARYBOS REKOMENDACIJA**2018 m. liepos 13 d.****dėl 2018 m. Jungtinės Karalystės nacionalinės reformų programos su Tarybos nuomone dėl 2018 m. Jungtinės Karalystės konvergencijos programos**

(2018/C 320/27)

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 121 straipsnio 2 dalį ir 148 straipsnio 4 dalį,

atsižvelgdama į 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo ⁽¹⁾, ypač į jo 9 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos rekomendaciją,

atsižvelgdama į Europos Parlamento rezoliucijas,

atsižvelgdama į Europos Vadovų Tarybos išvadas,

atsižvelgdama į Užimtumo komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonomikos ir finansų komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Socialinės apsaugos komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonominės politikos komiteto nuomonę,

kadangi:

- (1) 2017 m. lapkričio 22 d. Komisija priėmė metinę augimo apžvalgą, kuria pradedamas 2018 m. Europos ekonominės politikos koordinavimo semestras. Ji tinkamai atsižvelgė į 2017 m. lapkričio 17 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos paskelbtą Europos socialinių teisių ramstį. 2018 m. kovo 22 d. Europos Vadovų Taryba patvirtino metinėje augimo apžvalgoje nustatytus prioritetus. 2017 m. lapkričio 22 d. Komisija pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1176/2011 ⁽²⁾ taip pat priėmė ir išpėjimo mechanizmo ataskaitą – joje Jungtinė Karalystė nenurodyta kaip viena iš valstybių narių, dėl kurių reikės parengti nuodugnį apžvalgą.
- (2) 2018 m. kovo 7 d. paskelbta 2018 m. Jungtinės Karalystės ataskaita. Joje įvertinta Jungtinės Karalystės pažanga, padaryta įgyvendinant 2017 m. liepos 11 d. Tarybos priimtas konkrečiai šaliai skirtas rekomendacijas ⁽³⁾, veiksmai, kurių Jungtinė Karalystė ėmėsi atsižvelgdama į ankstesniais metais konkrečiai šaliai skirtas rekomendacijas, ir Jungtinės Karalystės pažanga siekiant nacionalinių tikslų pagal strategiją „Europa 2020“;
- (3) 2017 m. kovo 29 d. Jungtinė Karalystė pranešė Europos Vadovų Tarybai apie savo ketinimą išstoti iš Europos Sąjungos. Visa Sąjungos pirminė ir antrinė teisė Jungtinei Karalystei nebebus taikoma nuo 2019 m. kovo 30 d. 00.00 val. (Vidurio Europos laiku), jeigu ratifikuotame Susitarime dėl išstojimo nebus nustatyta kita data arba Europos Vadovų Taryba, vadovaudamasi Europos Sąjungos sutarties 50 straipsnio 3 dalimi, susitarusi su Jungtine Karalyste, vieningai nenuspręs, kad Sutartys nebetaikomos nuo vėlesnės datos. Tada Jungtinė Karalystė taps trečiąja šalimi. Šiuo metu vyksta derybos, kuriomis siekiama užtikrinti tvarkingą išstojimą, įskaitant iki 2020 m. pabaigos truksiantį pereinamąjį laikotarpį, per kurį Sąjungos teisė ir toliau bus taikoma Jungtinei Karalystei ir joje;
- (4) 2018 m. balandžio 30 d. Jungtinė Karalystė pateikė savo 2018 m. nacionalinę reformų programą ir savo 2018 m. konvergencijos programą. Siekiant atsižvelgti į jų tarpusavio sąsajas, abi programos vertintos vienu metu;

⁽¹⁾ O L L 209, 1997 8 2, p. 1.⁽²⁾ 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1176/2011 dėl makroekonominių disbalansų prevencijos ir naikavimo (O L L 306, 2011 11 23, p. 25).⁽³⁾ O L C 261, 2017 8 9, p. 1.

- (5) į atitinkamas konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas atsižvelgta sudarant 2014–2020 m. Europos struktūrinių ir investicijų fondų (toliau – ESI fondai) programas. Kaip numatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1303/2013 ⁽¹⁾ 23 straipsnyje, Komisija, jei tai būtina siekiant remti atitinkamų Tarybos rekomendacijų įgyvendinimą, gali paprašyti valstybės narės peržiūrėti savo partnerystės sutartį ir susijusias programas bei pasiūlyti jų pakeitimų. Kaip naudotusi šia nuostata, Komisija išsamiau nurodė priemonių, kuriomis ESI fondų veiksmingumas siejamas su patikimu ekonomikos valdymu, taikymo gairėse;
- (6) šiuo metu Jungtinei Karalystei taikoma Stabilumo ir augimo pakto prevencinė dalis ir pereinamojo laikotarpio skolos taisyklė. 2017–2018 m. konvergencijos programoje Vyriausybė numato, kad nominalus deficitas sumažės nuo 2,2 % BVP 2017–2018 m. iki 1,8 % BVP 2018–2019 m. ir iki 1,7 % BVP 2019–2020 m. Konvergencijos programoje nenurodytas vidutinės trukmės biudžeto tikslas. Konvergencijos programoje numatoma, kad valdžios sektoriaus bendrosios skolos santykis su BVP iš esmės stabilizuosis, t. y. sudarys apie 85,5 % nuo 2017–2018 m. iki 2019–2020 m., o 2021–2022 m. sumažės iki 84,8 % BVP. Makroekonominis scenarijus, kuriuo grindžiamos tos biudžeto projekcijos, yra tikėtinas. Nors priemonės, kurių reikia planuojamiems deficitu tikslams pasiekti, apskritai yra pakankamai konkretizuotos, didėjantis valdžios sektoriaus išlaidų poreikis kai kuriose srityse gali trukdyti užtikrinti planuojamą deficitu sumažinimą;
- (7) 2017 m. liepos 11 d. Taryba rekomendavo Jungtinei Karalystei užtikrinti, kad 2018–2019 m. grynujų pirminių valdžios sektoriaus išlaidų nominalusis augimas ⁽²⁾ neviršytų 1,8 % – tai atitiktų 0,6 % BVP metinį struktūrinį koregavimą. Be to, Taryba konstatavo, kad reikėtų atsižvelgti į tikslą siekti fiskalinės krypties, kuri padėtų stiprinti Jungtinės Karalystės atsigavimą ir užtikrinti šalies viešųjų finansų tvarumą. Remiantis Komisijos 2018 m. pavasario prognoze, esama rizikos, kad 2018–2019 m. bus šiek tiek nukrypta nuo prevencinės dalies reikalavimų;
- (8) atsižvelgiant 60 % BVP viršijantį Jungtinės Karalystės valdžios sektoriaus bendrosios skolos santykį ir prognozuojamą 0,4 % gamybos apimtys atotrūkį, 2019–2020 m. grynujų pirminių valdžios sektoriaus išlaidų nominalusis augimas turėtų neviršyti 1,6 % – tai atitinka struktūrinį 0,6 % BVP koregavimą pagal bendrai sutartą reikalavimų matricą taikant Stabilumo ir augimo pakta. Jeigu politika nesikeis, prognozuojama, kad Jungtinė Karalystė laikysis 2019–2020 reikalavimo. Numatoma, kad dėl leidžiamo metinio 0,25 % nuokrypio Jungtinė Karalystė 2018–2019 m. ir 2019–2020 m. *prima facie* laikysis pereinamojo laikotarpio skolos taisyklės. Apskritai Taryba mano, kad 2018–2019 m. Jungtinė Karalystė turi būti pasirengusi imtis papildomų priemonių, kad būtų laikomasi Stabilumo ir augimo pakto nuostatų;
- (9) dėl įvairių Vyriausybės iniciatyvų, kuriomis siekiama aktyvinti būsto rinką ir ciklinį atsigavimą, toliau didėja metinė grynoji būsto pasiūla. Vis dėlto ji tebėra gerokai mažesnė už numatomą paklausą ir Jungtinei Karalystei ir toliau teks sunkus uždavinys užtikrinti pakankamą būsto pasiūlą. Tai susiję su labai griežtu ir sudėtingu žemės rinkos reguliavimu. Būsto trūkumas ir didelės išlaidos būstui kelia problemų visų pirma didelės ir augančios paklausos zonose, pvz., miestuose ir aplink juos. Vyriausybė pripažįsta šią problemą ir nustatė plataus užmojo tikslą – per artimiausius metus padidinti pasiūlą. Be to, Vyriausybė dar kartą patvirtino išipareigojimą riboti plėtrą aplink miestus. Smarkiai sumažėjo būstą turinčių jaunų žmonių skaičius, todėl didėja kartų nelygybė.
- (10) darbo našumas yra mažas ir nekinta. Didelė dalis ekonominės veiklos rezultatų, susijusių su pagrindiniais skatinamaisiais našumo veiksniais – įgūdžiais, investicijomis ir efektyviais veiklos procesais, yra palyginti prasti. Jungtinės Karalystės kelių, geležinkelių ir oro transporto tinklų pajėgumų apkrova taip pat yra didelė ir toliau didėja;
- (11) nors dauguma nominalių darbo rinkos rodiklių tebėra geri, ir toliau susirūpinimą kelia kai kurių darbo vietų kokybė. Tai susiję su įgūdžių ugdymo, tam tikrų netipinių darbo formų, darbo užmokesčio, našumo, dalyvavimo darbo rinkoje ir darbingo amžiaus žmonių skurdo klausimais. Dėl visų šių klausimų paskelbtos svarbios politikos priemonės ir imtasi pakeitimų. Ypač svarbu užtikrinti šių susijusių politikos sričių nuoseklumą. Įgūdžių ugdymo

⁽¹⁾ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006 (OL L 347, 2013 12 20, p. 320).

⁽²⁾ Grynąsias pirmines valdžios sektoriaus išlaidas sudaro visos valdžios sektoriaus išlaidos atmetus palūkanų išlaidas, Sąjungos fondų pajamomis visiškai kompensuojamas išlaidas Sąjungos programoms ir išlaidų nedarbo išmokoms nediskrecinius pokyčius. Nacionaliniu lygmeniu finansuojamas bendrojo pagrindinio kapitalo formavimas išlyginamas per ketverių metų laikotarpį. Įskaičiuojamos diskrecinės su pajamomis susijusios priemonės arba įstatymais nustatytas pajamų padidėjimas. Vienkartinės priemonės, susijusios tiek su pajamomis, tiek su išlaidomis, neįskaičiuojamos.

srityje iki šiol daug dėmesio buvo skiriama pameistrystės programoms ir techninio mokymo reformoms. Sutelkus dėmesį į kokybę šiose abiejose srityse, galėtų būti pasiektas ilgalaikis didinamasis poveikis visuomenei ir ekonomikai. Jungtinė Karalystė yra viena iš tų valstybių narių, kurios jau atitinka daugiau kaip du trečdalius kokybiškos ir veiksmingos pameistrystės europinės sistemos kriterijų projektą, todėl dabar galima nustatyti ir stebėti kokybės tikslus, pvz., vykdant absolventų karjeros stebėseną. Mokymosi visą gyvenimą galimybėms užtikrinti, visų pirma asmenims, priverstiems likti darbo rinkos pradedančiųjų pozicijoje, reikia skirti išteklius, atitinkančius pameistrystės programoms ir mokyklos nebaigusiems asmenims skirtoms naujoms T lygio kvalifikacijoms numatytus išteklius;

- (12) daugiau dėmesio taip pat būtina skirti socialinės apsaugos ir įtraukties klausimams. Vykdamos vaikų priežiūros paslaugų reformos, tačiau gali reikėti didinti vaikų, visų pirma vaikų iki trejų metų, priežiūros paslaugų pasiūlą. Kai kurių socialinės rūpybos reformų ir išlaidų mažinimo galutinis poveikis, visų pirma dirbančiųjų šeimoms, visiškai bus juntamas tik ateityje;
- (13) 2018 m. Europos semestro įgyvendinimo kontekste Komisija atliko išsamią Jungtinės Karalystės ekonominės politikos analizę ir ją paskelbė 2018 m. šalies ataskaitoje. Be to, ji įvertino 2018 m. konvergencijos programą, 2018 m. nacionalinę reformų programą ir veiksmus, kurių Jungtinė Karalystė ėmėsi atsižvelgdama į ankstesniais metais jai skirtas rekomendacijas. Komisija įvertino ne tik jų svarbą tvariai fiskalinei ir socioekonominei Jungtinės Karalystės politikai, bet ir tai, koku mastu jie atitinka Sąjungos taisyklės ir gaires, nes Sąjungos lygio priemonėmis prisidedant prie būsimų nacionalinių sprendimų būtina stiprinti bendrą Sąjungos ekonomikos valdymą;
- (14) atsižvelgdama į šį vertinimą, Taryba išnagrinėjo 2018 m. konvergencijos programą, o jos nuomonė ⁽¹⁾ visų pirma atspindėta toliau išdėstytoje 1 rekomendacijoje,

REKOMENDUOJA Jungtinei Karalystei 2018–2019 m. imtis šių veiksmų:

1. užtikrinti, kad 2019–2020 m. grynąjų pirminių valdžios sektoriaus išlaidų nominalus augimas neviršytų 1,6 %, o tai atitiktų 0,6 % BVP metinį struktūrinį koregavimą.
2. Didinti būsto pasiūlą, visų pirma didžiausios paklausos zonose, be kita ko, vykdant papildomas planavimo sistemos reformas.
3. Patenkinti poreikius įgūdžių ugdymo ir galimybių siekti karjeros srityje, nustatant pameistrystės programų kokybės ir veiksmingumo tikslus ir daugiau investuojant į jau dirbančių asmenų kvalifikacijos kėlimą.

Priimta Briuselyje 2018 m. liepos 13 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

H. LÖGER

⁽¹⁾ Pagal Reglamento (EB) Nr. 1466/97 9 straipsnio 2 dalį.